

World Patient Safety Day
The 7th World Patient Safety Day 2025
Safe care for every newborn and every child

ปลอดภัยทุกลมหายใจ...การดูแลเพื่อป้องกันท่อหลอดลมคอเลื่อนหลุดในการกแรกเกิด

นางสาวเรณู ชมพิกุล งานการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤตทารกแรกเกิด โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดปทุมธานี

ความเป็นมา

- การที่มีปัญหาาระบบทางเดินหายใจร่วมกับมีภาวะหายใจลำบากหากไม่ได้รับการแก้ไขอาจส่งผลให้เกิดภาวะหายใจล้มเหลวได้ จำเป็นต้องช่วยเหลือโดยการใส่ท่อหลอดลมคอ (ETT) และใช้เครื่องช่วยหายใจเพื่อประคับประคองการทำงานของระบบทางเดินหายใจของการจนกว่าจะมีอาการดีขึ้น
- ภาวะแทรกซ้อนที่สำคัญ คือ การเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอโดยไม่ได้อาการที่สังเกตเห็น อันเนื่องมาจาก ทารกมีระยะเวลาการใส่ ETT นาน หลอดลมคอสั้น ETT เป็นชนิด uncuffed และมีภาวะไม่ได้รับยา sedation ซึ่งเป็นอุบัติการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง คุกคามต่อชีวิตผู้ป่วยโดยตรง
- ผลกระทบจากการเลื่อนหลุดของ ETT ทำให้เกิดการขาดออกซิเจนฉับพลัน การแลกเปลี่ยนก๊าซออกซิเจนของเนื้อเยื่อไม่เพียงพอ และการทำงานของระบบหัวใจและหลอดเลือดผิดปกติ บางรายจำเป็นต้องใส่ท่อทางเดินหายใจซ้ำทันทีแต่ก็เป็นไปด้วยความลำบากเนื่องจากมีการบวมของหลอดลมทำให้ยากต่อการใส่ ETT อีกครั้ง อาจทำให้เกิดการบาดเจ็บต่อกล่องเสียงและหลอดลม เกิดปอดอักเสบติดเชื้อเพิ่มขึ้น ทำให้ต้องใส่เครื่องช่วยหายใจและอยู่รักษาในโรงพยาบาลนานขึ้น เสียค่าใช้จ่ายจากการรักษาพยาบาลมากขึ้น และส่งผลกระทบต่อด้านจิตใจอารมณ์ของบิดามารดาและญาติ
- สถิติงานการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤตทารกแรกเกิด ในปี 2563-2564 มีการวิกฤตใส่ ETT และใช้เครื่องช่วยหายใจ 67 และ 74 ราย พบอัตราการเลื่อนหลุดของ ETT เป็น 0.26 และ 0.33 ต่อ 100 วันใส่ท่อหลอดลมคอ เมื่อทบทวนสาเหตุของการเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอพบว่า การมีน้ำลายปริมาณมากอาจเป็นเหตุให้เกิดภาวะยัดตึงลดประสิทธิภาพ การจัดท่านอนที่ไม่เหมาะสม การดึงกระสับกระส่าย เกิดขึ้นขณะทำหัตถการ และการมีน้ำหนักตัวเพิ่มขึ้นทำให้ตำแหน่งท่อหลอดลมคอเลื่อน

“เส้นทางสู่การพัฒนาการดูแลผู้ป่วยทารกแรกเกิดเพื่อป้องกัน ETT เลื่อนหลุด มีเป้าหมายเพื่อให้มี “ความปลอดภัยทุกลมหายใจ” กล่าวคือ ผู้ป่วยทารกแรกเกิดทุกรายที่ได้รับการใส่ ETT จะได้รับการดูแลที่มีคุณภาพได้รับการถอดท่อช่วยหายใจตามเกณฑ์ที่เหมาะสม ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงจากการเลื่อนหลุดของ ETT ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลที่มี นำมาพัฒนาต่อยอดการทำงาน ปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ โดยใช้แนวคิด PDSA improvement cycles เพื่อความปลอดภัยของผู้ป่วย เพิ่มคุณภาพในการดูแลผู้ป่วยทารกที่ใส่ท่อหลอดลมคอ ส่งผลให้เกิดความยั่งยืนในการดูแล”

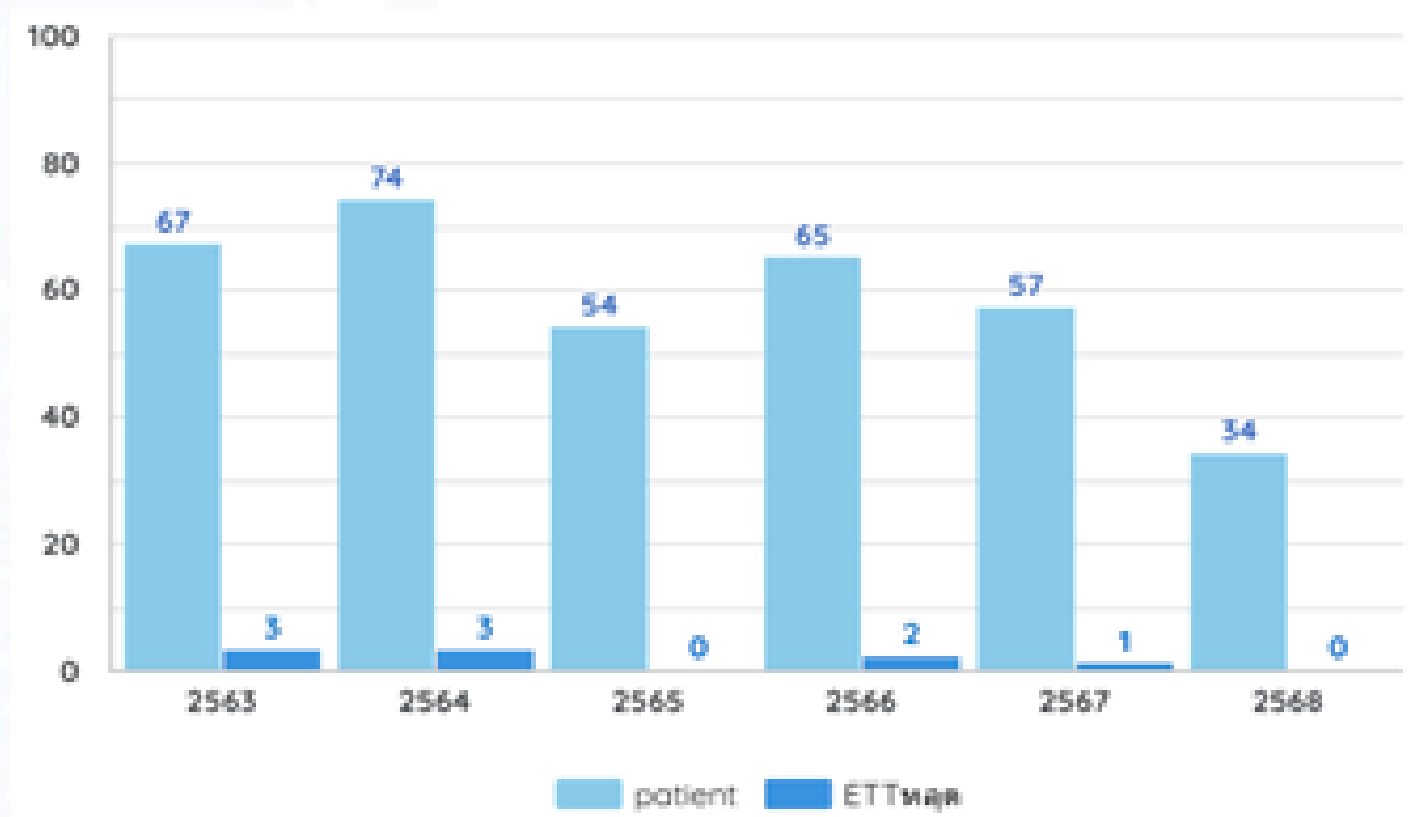
วัตถุประสงค์/ เป้าหมาย

- เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอในการกแรกเกิด

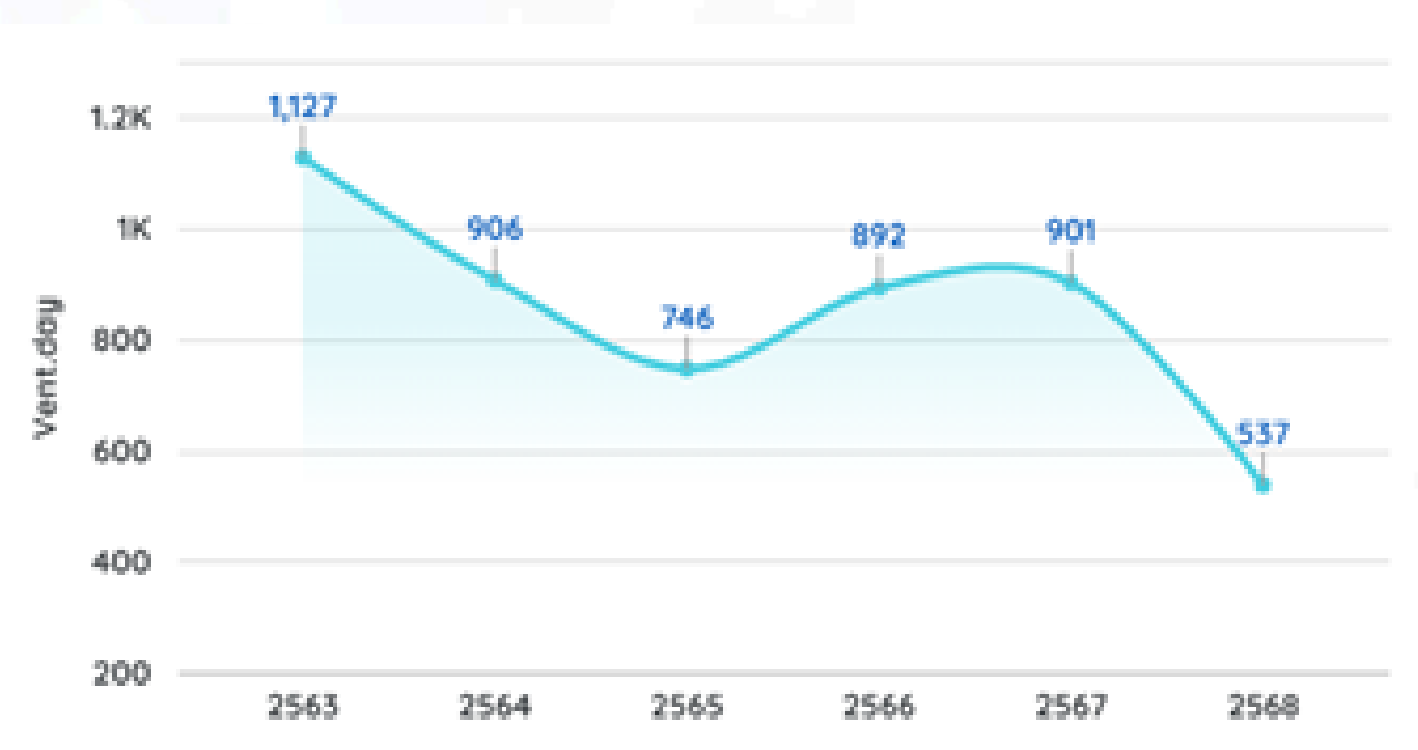
ตัวชี้วัดความสำเร็จที่สำคัญ

- อุบัติการณ์ท่อหลอดลมคอเลื่อนหลุด เป้าหมาย 0 ครั้ง
- อัตราการเกิดท่อหลอด ลมคอเลื่อนหลุด เป้าหมาย 0 /100 วันใส่ท่อหลอดลมคอ

จำนวนผู้ป่วยที่ใส่ท่อหลอดลมคอ และจำนวนการเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอ

กราฟแสดงจำนวนวันใส่ท่อหลอดลมคอ

กราฟแสดงอัตราการเกิดท่อหลอดลมคอเลื่อนหลุด

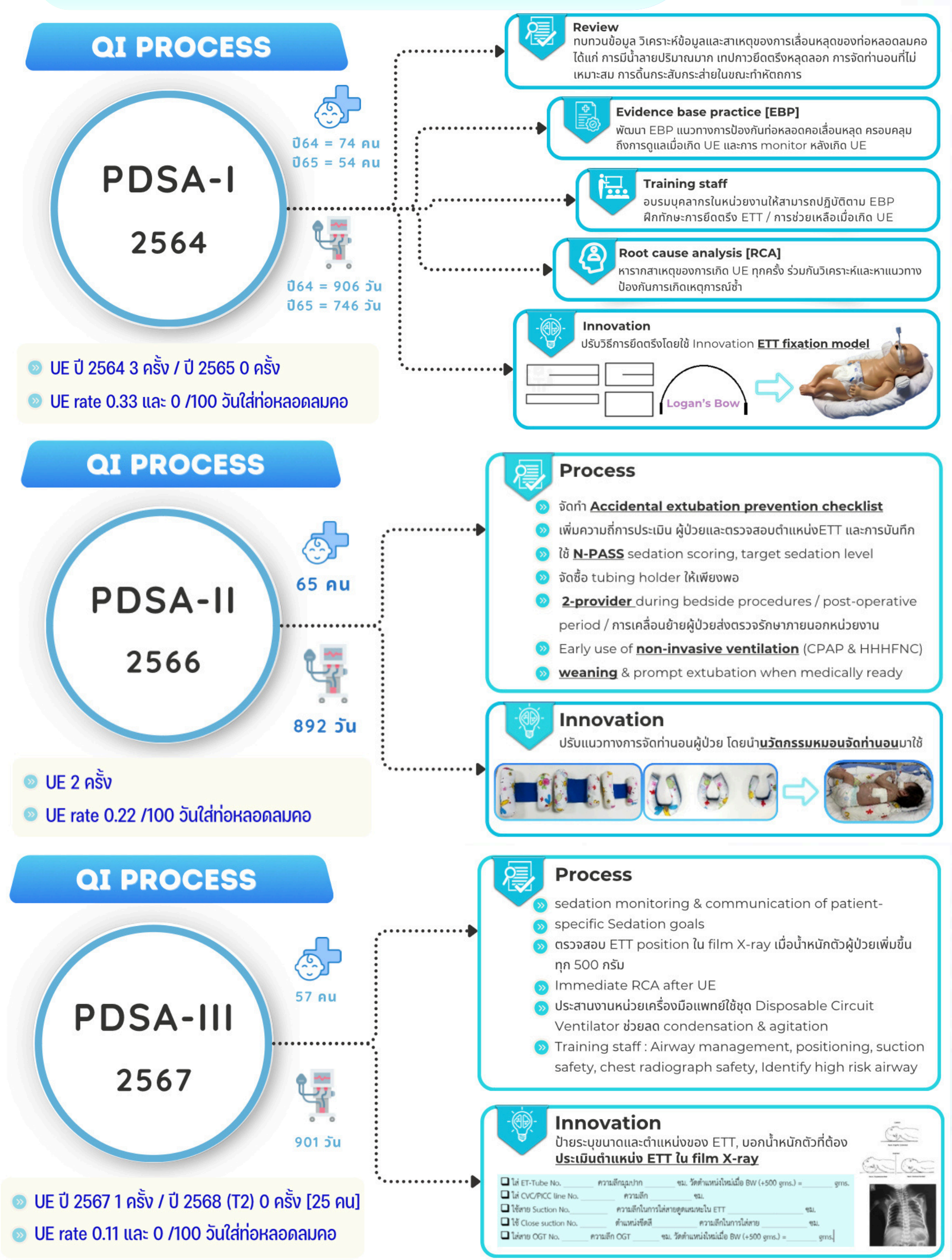

Benchmark: Children's Hospital of Michigan UE rates = 0.66/100 intubated days

ประโยชน์ที่ผู้รับผลงานได้รับ

“ความปลอดภัยทุกลมหายใจ” ผู้ป่วยทารกแรกเกิดทุกรายที่ได้รับการใส่ ETT จะได้รับการดูแลที่มีคุณภาพ ได้รับการถอดท่อช่วยหายใจตามเกณฑ์ที่เหมาะสม ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงจากการเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอ

กระบวนการ/แผนงานในการพัฒนา

บทเรียน/ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

การพัฒนาคุณภาพไม่มีคำว่าดีที่สุด หากแต่ว่าการที่ทำได้แล้วนั้นสามารถทำให้ดีขึ้นอีกได้หรือไม่ มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่มีมาพัฒนาต่อยอดอย่างต่อเนื่องการสร้างร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง เป็นเรื่องที่สำคัญและสำคัญ เพื่อความปลอดภัยของผู้ป่วยให้เกิดความยั่งยืน และอาจเป็น Role model ให้กับโรงพยาบาลที่สนใจนำแนวทางการดูแลนี้ไปใช้ประโยชน์

